

Ærumeiðing ella bara politikkur?

Tað vóru útleppingarnar, sum Landsrætturin skuldi taka dagar ímillum í málinum ímillum Signar Dam og Dánjal av Rana, sum tók seg upp eftir býráðsvalið í 1988

Tveir av javnaðarberserkunum á Tvøroyri hittust í Landsrættinum fyrradagin: øðrumegin Dánjal av Rana saman við Páll Nielsen, advokati, og hinumegin Signar Dam saman við Halgir Winther Poulsen, advokati.

Signar Dam hevði í einum valblað upp undir kommunuvalið í 1988 skrivað, at Dánjal av Rana hevði rikið Mortan Johannesen av Suðringi, síðani Hera Mortensen frá sum stjóri á felagnum, ið átti Suðring, og at enda Sverra Midjord frá sum nevndarformann í sama felag; hetta avdúkaði sambært Signari Dam, »hvussu stórt pláss persónsforfylging hevur í hugaheimi Dánjals«.

Politikkur!

Dánjal av Rana vildi ikki hava sitandi á sær, at hann í sínum politiska virkseminum var fongdur við »persónsforfylging« og stevndi tiskil floks- og bygðafelaganum fyri Føroya Rætt. Har helt dómarin, at stevnanin hevði verið í so tykk: úttalilsíð mátti roknaast fyri at vera ein partur av politiska víggjningum og ikki verri enn so, at tað mátti

góðtakast. Tað vildi Rana-maðurin ikki og kærði málið til Landsrættin.

Ærumeiðingar-málið í Landsrættinum var eitt skuladømi um advokatframløgur, ið vóru skornar eftir hvør sínum leisti. Páll Nielsen, advokatur, segði, at talan var um ærumeiðing, ið minkaði um virðingina fyri Dánjali av Rana manna millum. Við orðinum »persónsforfylging« varð ikki lagt eftir politisku sannføring ella politiska virkseminum hjá mótpartinum, men eftir persónligum eginleikum, og tað var at fara útum sjálvst tað orðaval, ið var loyvt í politiskum víggi; her verður meira loyvt enn annars. »Orðið persónsforfylging«, segði Páll Nielsen, »fær okkum til at hugsa um ta mest ódrammiska tíðarskeiði í heimssøguni«.

Óhugsandi

Signar Dam skjeyt seg í rættinum innundir, at greini í valblaðnum var eitt aftursvar til nakað Dánjal av Rana áður hevði ført fram (tað er bótuflaki fyri einum úttalilsíð á markinum til ærumeiðing, um so er, at mót-

parturin sjálvur hevur lagt upp til tað, og nýtist tiskil ikki at føra til revsing). Men Páll Nielsen helt fyri, at hetta var heilt ógóðtakiligt, tí sipað var til úttalilsíð, ið vórðu førd fram eitt heilt ár og trýggjar mánaðir frammundan.

- Hvar enda vit, um einki tíðarmark skal vera fyri slíkum, spurdi Páll Nielsen. Skal ein kunna taka eitthvørt, sum onkur hevur sagt eitt, tvey ella kanska trý ár seinni, bara tí tað passar einum politiskt, men uttan at verða revsaður fyri tað?

Ærumeiðing!

Páll Nielsen visti á, at Dánjal av Rana hevði avannað úttalilsíð sitt um raksturin á Suðringi sum eitt »fíggjarligt kaos« í tí blaðnum, sum Signar Dam váttaði, at hann helt, nevniliga Sosialinum.

- 20 dagbøtur á 500 krónur, orðini skulu dømast deyð at vera og 20.000 krónur fyri tað fortred, ærumeiðingin hevði volt Dánjal av Rana, var kravið hjá Páll Nielsen.

Halgir Winther Poulsen, advokatur, fyri Sign-

ar Dam segði, at var Dánjal av Rana ein meinalaysur stjóri, sum sat stillfóru á síni skrivstovu og rak sítt virki og gav øðrum náðir, so var tað skiljandi, at hann vildi hava mál sum hetta í rættin.

Má tola eitt sindur

- Men Dánjal av Rana hevur sjálvur fingið mangt høggið, og so sanniliga eisini givið mangt høggið, segði Halgir Winther Poulsen og vísti til »klikuna« (sambært Dánjal av Rana vóru tað Heri Mortensen, Signar Dam o.a.), ið skuldu skúma róman av einasta arbeiðsplássinum í býnum við at melda flakavirkið úr Føroya Fiskasølu fyri síðani at standa fyri søluni sjálvir.

- Tá man er við í politiska spælinum, so má man eisini tola eitt sindur sjálvur, segði Halgir Winther Poulsen. Advokaturin helt, at Dánjal av Rana hevði ikki fingið minsta fortred av orðinum »persónsforfylging«. Tvørturímóti: hann - eins og øll onnur á Tvøroyri, ið høvdu lisið greinina - høvdu ikki tikið tað fyri annað enn part v politisku spælliregl-

Dánjal av Rana vil hava Signar Dam dømdan fyri ærumeiðing orsakað av orðinum »persónsforfylging«. - Politiskur taktikkur, sigur Halgir Winther Poulsen, ið er advokatur fyri Dam min

unum. Hann helt tí, at endamálið við at føra rættarmálið var politiskt.

Røst í pottinum

- Hetta er einki annað enn ein liður í standandi stríðnum millum javnaðarfólk á Tvøroyri: fólk skulu í heilum minnst á, at Dánjal av Rana tók tikið seg burturúr, tí verða tey ikki tað, so dettur øll bakgrundin fyri allari hansara politisku karrieru burtur, segði Halgir Winther Poulsen, ið helt, at lögfrøðiliga var hetta einki at tosa um: ein hysterisk yvirtulking av einum orði, ið var fest á blað í einum heitum politiskum stríði, men sum her var tikið burtur úr heildini.

Halgir Winther Poulsen forsømdi ikki høvið

at siga sína meining um ærumeiðingarmál: tað skuldi verið bannað at skjóta tey inn fyri hægri rætt. Nøkur ár herfyri var eitt ótal av ærumeiðingarmálum, men nú hava tey verið færri í tali í eina tíð, helt hann.

Eina kalda spann

- So lat for guðs skyld hetta verða eina áminning frá rættinum um, at tað loysir seg ikki at skjóta ærumeiðingarmál inn fyri hægri rætt, formanaði Halgir Winther Poulsen, ið helt at tað kundi verið ein hóskandi »kold douscheck«, sum hann tók til.

Páll Nielsen viðmerkti, at privata meining Halgir Winther Poulsens á ongan hátt var einstýðandi við galdandi rætt.

ówh

Fyrrverandi bókhaldarin í Klaksvík

Inn at sita í eitt ár

Rætti við egnum advokati - í staðin fyri tilnevndum - fyri at fáa dómin í Føroya Rætti settan niður, møguliga gjørdan treytaðan.

Advokur hansara segði, at fleiri víðurskipti talaðu fyri at gera dómin mildari. M.a. segði hann, at kommunan fyri ein part sjálv hevði verið út um tað, tí arbeiðsgongdin og tað vantandi eftirlitið við bókhaldinum gjørdi tað freistandi og lagamanni at taka av kassanum.

Hartil kom, at bókhaldarin ikki hevði tikið av kassanum við egnum vinningsi fyri eyga, men hevði brúkt tað í samband við felagsarbeiði, fyrst og

fremst KÍ, har hann helt seg hava nevndina aftanfyrri seg, tá hann keypti.

Fongsul einki endamáli

Tá hugsað var um, at bókhaldarin var illa fyri fíggjarliga, var tað sjálsagt góðvarið av honum at rokna við, at hann fór at vera førur fyri at gjalda upphæddina aftur.

- Men at hann hevur verið so góðvarin, at hann roknaði við, at eingin fór at uppdaga tað ella at hann viðberaðum huga hevur verið úti eftir at skaða kommununa, er tað helst eingin sum heldur.

Advokaturin visti eisini á, at fyrrverandi bókhaldarin frá fyrsta degi, undandráturin var avdúkaður, hevði víggingið og samstarva.

Hann helt, at einki endamáli er í hann fer inn at sita.

Skal skerpast!

- Familjan er illa fyri, hann hevur mist sítt politiska umdømið, segði advokaturin, ið vísti á, at fyrrverandi bókhaldarin einki ólögligt hevði gjørt eftirsíðan og tað var heldur einki í bendi á, at hann fór at gera tað.

Finn Ougaard, varafúti,

helt, at rættast var at skerpa dómin, Føroya Rættur feldi; í minsta lagi átti hann at verða staðfestur. Hann visti á, at talan var um mann í álitisstarvi hjá tí almenna, sum á grovasta hátt hevði misbrúkt áliðið.

Misbrúkti áliði

Varafúti helt, at tað var ikki so líkatil hjá grannskoðanini at koma eftir undandrátinum, tí bókhaldarin sat so fyri, at hann alla tíðina kundi syrgja fyri, at »kassin stemmaði«.

- Í gjøgnumgongd av dómum havi eg ongantíð áður rent meg í eitt so grovt misbrúk, segði Finn Ougaard.

Teir tríggir dómarnir tóku undir við hesum sjónarmiðum. Teir staðfestu dómin við tilvísing til, at undandráturin var farin

frán í eitt drúgvu tíðarskeið og at talan var um stóra upphædd. Teir lögdu eisini dent á, at talan var um eitt álitisstarv.

Má víkja sætið

Teir hildu ikki, at tað gjørdi størvegis mun, at undandráturin var farin til at fíggja KÍ-virksemi. Tá tað er ovasti leiðarin fyri inn- og útgjalding, so hildu teir heldur ikki, at bótuflaki kundi finnast í hesum, at arbeiðsgongd og vantandi eftirlit gjørdi tað lætt at fremja undandrátin.

Við tað at sagdi dómurin er meira enn fyra mánaða treytaleyst fongsul, hevur hann við sær, at fyrrverandi bókhaldarin noyðist at siga sessin sum býráðslimur frá sær.

ówh

Landsrætturin staðfesti í gjár dómin í Føroya Rætti viðvíkjandi fyrrverandi bókhaldaranum og kassameistararnum hjá Klaksvíkar kommunu. Hann varð ákærður fyri fíggjarundandrát uppá 304.000 krónur.

Mildari dóm

Fyrrverandi bókhaldarin, sum eisini er býráðslimur, var møttur upp í Føroya